

Seat No. _____

HN-1901100301040802

B. A. (Sem.-IV) (CBCS) (WEF-2019) Examination

April - 2023

Sanskrit : Paper-8 (Elective-2) Optional

(Mahakavya - Kalidaskrut Kumarsambhav - Sarga-5)

(कुमारसंभवम् सर्ग ५)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

સૂચના / Instructions :

(૧) કુલ પાંચ પ્રશ્ન છે.

(1) There are five questions in this question paper.

(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

(2) All questions carry equal marks.

૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો :

૮

1 (A) Translate any **Two** of the following verses :

8

(૧) यदा फलं पूर्वतपः समाधिना न तावता लभ्यमस्त काङ्क्षितम् ।

तदानप्रेक्ष्य स्वशरीरमार्दवं तपो महत्सा चरितुं प्रचक्रमं ॥

(૨) અપિ ક્રિયાર્થ સમિત્કુશં જલાન્યપિસ્નાનવિધિક્ષમાણિ તે ।

અપિ સ્વશક્ત્યા તપસિ પ્રવર્તસે શરીરમાદ્યં ખલુ ધર્મસાધનમ્ ॥

(૩) निवेदितं निःश्वसितेन सोष्मणो मनस्तु मे संशयमेव गाहते ।

न दृश्यते प्रार्थयितव्य एव ते भविष्यति प्रार्थितदुर्लभः कथम् ॥

(૪) અલં વિવાદેન યથા શ્રુતસ્ત્વયા તથાવિધસ્તાવદશેષમસ્તુ સઃ ।

મમાત્ર ભાવૈકરસં મનઃ સ્થિતં ન કામવૃત્તિર્વચનીયમીક્ષતે ॥

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સમજાવો :

૬

(B) Explain with reference to the context any **Two** of the following :

6

(૧) धर्मवृद्धेषु वयः न समीक्ष्यते ।

(૨) न षट्पदश्रेणिभिरेव पङ्कजं सशैवलासङ्गमपि प्रकाशते ।

(૩) ન રત્નમન્વિષ્યતિ મૃગ્યતે હિ તત્ ।

(૪) ક્લેશઃ ફલેન હિ પુનર્નવતાં વિધતે ।

- ૨ કાલિદાસકાલીન સમાજજીવન વિષયક વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૪
- 2 Write a detailed notes on the 'સામાજિકજીવનમ્' of કાલિદાસકાલ: । 14
- અથવા / OR**
- ૨ મહાકાવ્યનાં લક્ષણો દર્શાવી 'કુમારસંભવમ્'નું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- 2 Evaluate 'કુમારસંભવમ્' as 'મહાકાવ્યમ્' by explaining the features of the epic. 14
- ૩ કાલિદાસની શૈલી વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪
- 3 Write a detailed notes on the style of કાલિદાસ: । 14
- અથવા / OR**
- ૩ 'કુમારસંભવમ્'ના પાંચમા સર્ગનું રસદર્શન કરો. ૧૪
- 3 Critically appreciate the 5th સર્ગ of કુમારસંભવમ્ । 14
- ૪ કાલિદાસનો પ્રકૃતિપ્રેમ વર્ણવો. ૧૪
- 4 Describe the પ્રકૃતિનિરુપણમ્ of કાલિદાસ: । 14
- અથવા / OR**
- ૪ 'કુમારસંભવમ્'ને આધારે પાર્વતીનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
- 4 Draw character sketch 'પાર્વતી' with reference to 'કુમારસંભવમ્' 14
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short note on any **Two** of the following : 14
- (૧) ઉપમા કાલિદાસસ્ય ।
- (૨) કુમારસંભવે શિવચરિત્રમ્ ।
- (૩) તપઃ ફલોદયઃ ।
- (૪) કુમારસંભવસ્ય શીર્ષકમ્ ।